Otázka: Řízení před správním orgánem 1. stupně

Předmět: Správní právo, společenské vědy

Přidal(a): Prokop Čadek

Zahájení řízení

- Zahájení řízení o žádosti
- Zahájení řízení z moci úřední
- Překážky správního řízení
- Forma správního řízení

Zahájení řízení o žádosti

Dvojím způsobem, tj. ve dvou formách podání:

- Na žádost účastníků (tj. na základě tzv. zásady dispozice)
- Z úřední moci (tj. na základě tzv. zásady oficiality)

Řízení o žádosti

- Zahajuje se dnem, kdy žádost dojde věcně a místně příslušnému orgánu
- Je-li více účastníků, zahajuje se dnem, kdy tak učinil poslední z nich
- Žádost musí obsahovat stanovené náležitosti a musí z ní být patrné, čeho se žadatel dožaduje
- Jsou-li v žádosti nedostatky, vyzve správní orgán žadatele, aby je odstranil, popřípadě

pomůže s jejich odstraněním
- Žadatel uvede další účastníky, pokud jsou známy

Zahájení řízení z moci úřední

Zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení účastníkovi řízení:

- Buď doručením oznámení, nebo ústním prohlášením
- Výjimečným způsobem – oznámení zahájení správního řízení na úřední desce
- Oznámení o zahájení řízení může být spojeno s jiným úkonem v řízení
- překážky správního řízení

Takovou překážkou může být:

- zahájení řízení u některého (tj. jiného) správního orgánu v téže věci
- přiznání téhož práva nebo uložení téže povinnosti z téhož důvodu lze jedné osobě jen jednou

Forma správního zavinění

- je většinou písemná
- ústní formu nařídí správní orgán jen v případech stanovených zákonem, případně je-li ústní forma ke splnění účelu a uplatnění práv účastníků nezbytná
- o ústní formě informuje správní orgán účastníky zpravidla 5 dní předem, (přestupkové řízení)
- ústní jednání je většinou neveřejné, pokud zákon nestanoví či správní orgán neurčí veřejnou formu celého jednání, případně její části
- neveřejné jednání se uskutečňuje z důvodu ochrany osobnosti, utajované skutečnosti a mravnosti
- navrhnout veřejnou formu správního řízení může účastník, správní orgán mu vyhotoví usnesení, pokud tím není způsobena újma ostatním účastníkům řízení

Průběh řízení

- charakteristika
- dokazování
- předběžná otázka a její posouzení

1) Charakteristika

Charakteristika průběhu řízení, člení se:

- Na postup před zahájením správního řízení, přijímání podnětů k zahájen řízení
- Na průběh řízení v prvním stupni, které tvoří zajišťování podkladů pro vydání rozhodnutí a dokazování, včetně vydání samotného rozhodnutí ve věci
- Na případný průběh řízení ve druhém stupni, tzv. správné řízení
- Na vykonávací řízení (exekuci)

Postup před zahájením řízení

- Správní orgán je povinen přijímat podněty k zahájení řízení z moci úřední
- Podavatel podnětů může od správního orgánu žádat, aby mu sdělil ve lhůtě do 3O dnů ode dne přijetí podnětu, že řízení zahájil, případně, že neshledal důvody pro zahájení řízení, či že postoupil podnět jinému příslušnému správnímu orgánu
- V řízení o žádosti správní orgán věc odloží usnesením, pokud úkon, který byl vůči správnímu orgánu učiněn, není žádostí, nebo z něj nelze zjistit, kdo jej učinil, nebo k vyřízení podání není tento správní orgán věcně příslušným
- Oznámen, ostatní podněty či vlastní zjištění prověřuje správní orgán opatřením nezbytných vysvětlení:
    - Vysvětlení může požadovat, pokud nelze rozhodné skutečnosti zjistit jiným úředním postupem.
    - Každý je povinen podat správnímu orgánu vysvětlení – pro bezdůvodné odepření lze uložit pořádkovou pokutu do výše 50 000,- kč.
    - O podání vysvětlení se pořizuje záznam – ten nelze použít jako důkazní prostředek.

- Před zahájením řízení z moci úřední je možné prověřit zajištění důkazu, pokud existuje důvodná obava, že po zahájení řízení by nebylo možné důkaz zajistit

- O zajištění důkazu sepíše správní orgán usnesení, to se oznamuje všem osobám, jichž se týká, provádí je ten správní orgán, který by byl příslušný k řízení nebo v jehož obvodu se nachází ohrožený důkaz
- O faktickém zajištění zpravuje správní orgán protokol

Podklady pro vydání rozhodnutí

- Těmi mohou být zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z jeho vlastní činnosti, skutečnosti obecně známé
- Opatřuje je správní orgán
- Správní orgán shromažďuje podklady svědčící ve prospěch a neprospěch účastníků řízení

2) Dokazování

- Jde o proces, jehož smyslem je opatřit důkazy rozhodné pro dané správní řízení
- Dokazování je vybudováno na tzv. důkazních prostředcích, tj. nositelích důkazů a na důkazech, které potvrzují, případně vyvracejí určitou skutečnost, určitý stav věci

Důkazními prostředky jsou zejména: listiny, ohledání, svědecká výpověď, znalecký posudek.

3) Předběžná otázka a její posouzení

Po představuje okolnost, kterou má rozhodnout ve své pravomoci jiný státní orgán (tj. jiný správní orgán či jiný orgán veřejné moci), který ještě tuto okolnost pravomocně nerozhodl.

Správní orgán může:

- Dát podnět k zahájení řízení před příslušným správním orgánem nebo jiným orgánem veřejné moci.
- Vyzvat účastníka, případně jinou osobu, aby podala žádost na zahájení řízení před příslušným správním orgánem nebo jiným orgánem veřejné moci ve lhůtě, který správní orgán určí.
- Si učinit o předběžné otázce úsudek, to nemůže v otázce, zda byl spáchán trestný čin,

přestupek či jiný správní delikt a kdo za ně odpovídá, ani o otázkách osobního stavu.

Zajišťovací úkony

- Zajišťovací zákonné prostředky použije správní orgán k zajištění účelu a průběhu řízení
- Zákon nestanoví, v jakém druhu a rozsahu správního řízení může či musí správní orgán tyto prostředky použít

Předvolání

- Jde o procesní zajišťovací úkon, jimž se zajišťuje osobní účast při úkonu ve správním řízení
- Má písemnou formu
- Doručuje se do vlastních rukou, zpravidla s 5denním předstihem
- Uvádí se v něm: kdo, kdy, kam, v jaké věci, z jakého důvodu se má dostavit ke správnímu orgánu, jaké jsou následky nedostavení se

Předvedení

- Jde o procesní zajišťovací úkony
- Lze jej uplatnit vůči účastníkovi či svědkovi ve správním řízení
- Důvodem je, že se bez náležité omluvy či bez dostatečných důvodů nedostavil na předvolání
- Správní orgán může v těchto případech vydat usnesení, na jehož základě bude účastník či svědek předveden
- Písemné vyhotovení tohoto usnesení se doručuje těm orgánům, které předvedení provedou, těmi jsou policie ČR, ozbrojený sbor, obecní policie

Předběžné opatření

Přetavuje rozhodnutí svého druhu, kterým je:

- Přikazuje účastníkovi či jiné osobě, aby něco konali, něčeho se zdrželi, něco strpěli
- Zajišťuje věc, která může sloužit jako důkazní prostředek, nebo která může být předmětem exekuce
- Nařídit ji může správní orgán z moci úřední či na požádání účastníka, před skončením řízení
- Správní orgán musí o předběžném opatření na základě požádání účastníka rozhodnout do 10 dnů
- Osoba, které bylo oznámeno rozhodnutí o zajištění věci, je povinna správnímu orgánu věc vydat, pokud ji dobrovolně nevydá, může být tomu, kdo ji má u sebe odňata
- O vydání či odnětí věci se sepíše protokol, v němž je kromě jiného uvede popis zajištění věci
- Osobě, která věc vydala nebo ji byla věc odňata, vydá správní orgán potvrzení
- Pokud pozbylo předběžné opaření účinnosti, vrátí se věc osobě, které byla zajištěna

Pořádková pokuta

Jde o pořádkové opatření ve formě rozhodnutí správního orgánu, které může uložit až do výše 50 000,- kč a to i opakovaně z těchto zákonných důvodů:

- Osoba se bez omluvy nedostaví na předvolání ke správnímu řízení
- Přes předchozí napomenutí ruší pořádek
- Neuposlechne pokynu úřední osoby
- Učiní hrubé urážlivé podání

Další zajišťovací úkony

- Vykázaní z místa konání úkonu – po předchozím upozornění může správní orgán toho, kdo nepřístojným chováním ruší pořádek při ústním jednání, při ohledání na místě, při jiném úkonu vykázat z místa konání úkonu, usnesením ústně vyhlášeným, s poučením osoby o právních následcích neuposlechnutí vykázání.
- Záruka za splnění povinnosti – ve formě peněžité či nepeněžité záruky za splnění povinnosti, která může být účastníkovi v řízení uložena.

Přerušení a zastavení řízení

Zákonné důvody přerušení

Správní orgán může rozhodnout usnesením o přerušení správního řízení z těchto důvodů:

- Současně s výzvou k odstranění nedostatků žádosti
- Současně s výzvou k zaplacení správního poplatku, který je spojen s určitým úkonem
- Probíhá-li řízení o předběžné otázce
- Do soby ustanovení opatrovníka účastníkovi, který není procesně způsobilý
- Z dalších zákonných důvodů

V řízení o žádosti přeruší správní orgán řízení:

- Na požádání žadatele
- Pokud je žadatelů více, musí s přerušením souhlasit všichni

Přerušení

- Se uskuteční na dobu nezbytně nutnou
- Při určování doby přerušení se přihlíží k návrhu účastníků

V řízení správní orgán pokračuje, jakmile odpadne překážka, pro kterou bylo řízení přerušeno, nebo pokud uplyne lhůta určená správním orgánem k přerušení řízení.

Zákonné důvody zastavení

Správní orgán zastaví usnesením řízení o žádosti, pokud:

- Vzal žadatel svoji žádost zpět
- Byla podána žádost zjevně právně nepřístupná
- Žadatel v určité lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti

- Žadatel ve stanovené lhůtě nezaplatil správní poplatek, k jehož zaplacení byl v řízení povinen
- Zjistí překážku v řízení
- Žadatel zemřel/zanikl a v řízení nepokračuje právní nástupce
- Žádost se stala zjevně nepředmětnou
- Z dalších zákonných důvodů

Řízení z moci úřední zastaví správní orgán usnesením:

- Zjistí, že u některého správního orgánu již před zahájením tohoto řízení bylo zahájeno řízení v téže věci
- V řízení odpadl jeho důvod, zejména proto, že účastník zemřel/zanikl, zanikla věc nebo právo, jehož se řízení týká
- Toto usnesení se pouze poznamenává do spisu